

Rattenbeetkoorts

onbekend maar gevaarlijk

Volgens de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) is meer dan de helft van de wilde rattenpopulatie besmet met *Streptobacillus moniliformis*, de ziekteverwekker van rattenbeetkoorts. En hoewel deze ziekte fataal kan zijn zonder behandeling, weten weinig mensen hier vanaf.

Tekst: Mikaela Jongejan-Escar

Wilde en tamme ratten

Rattenbeetkoorts wordt veroorzaakt door de bacterie *Streptobacillus moniliformis* die alleen kan worden overgedragen door knaagdieren. In bijna alle bekende gevallen werd de ziekte overdragen door wilde en tamme ratten. Hoewel de knaagdieren dragers zijn hebben ze zelf geen last van de besmetting en vertonen ze ook geen symptomen. Door middel van contact met een geïnfecteerd dier kan een mens besmet worden. De besmetting kan plaatsvinden door direct contact, zoals een beet of een krab, of door inname van de uitwerpselen. Mensen kunnen ook geïnfecteerd raken door indirect contact met de excreties, zoals bijvoorbeeld door water of voedsel dat besmet is met de ziekteverwekker.

Direct en indirect contact

Het Amerikaanse Centers for Disease Control and Prevention (CDC) benadrukt dat het van belang is om goede maatregelen te nemen om rattenbeetkoorts te voorkomen. De beste manier is natuurlijk om geen contact met knaagdieren te hebben, voornamelijk met ratten. Dit betekent dus ook niet met voedsel of water dat in contact zou kunnen zijn geweest met knaagdieren. En dat is helaas vaak lastig te voorspellen. In het geval van direct contact met een knaagdier, en dan met name beten of krabben, is het sowieso zeer belangrijk om de gezondheid en eventuele symptomen goed in de gaten te houden. Wanneer er na contact ziekteverschijnselen optreden, wordt aangeraden om zo snel mogelijk een arts te raadplegen.

Hoge koorts

Rattenbeetkoorts heeft helaas een moeilijke diagnose. De onbekende status van de ziekte maakt dit nog lastiger omdat er niet direct een link wordt gelegd met de symptomen. Dit maakt ook de preventie ingewikkelder. CDC vermeldt dat de ziektesymptomen van rattenbeetkoorts namelijk vaak worden verward met zware griepverschijnselen. Het bekendste symptoom, dat de ziekte ook zijn naam heeft gegeven, is een plotseling opzettende hoge koorts. Andere veel voorkomende symptomen zijn: hoofdpijn, bra-

In bijna alle bekende gevallen werd de ziekte overdragen door wilde en tamme ratten. Foto: Don DeBold (CC BY 2.0)

ken, trillen, diarree en problemen met de luchtwegen. Ook verschijnt er vaak een huiduitslag op de ledematen, met name op de handen en voeten.

Uitbraakgevoelig

Volgens het CDC is het van belang om de ziekte zo snel mogelijk te diagnosticeren, zodat er kan worden vastgesteld hoe de besmetting heeft plaatsgevonden en zodat meerdere ziektegevallen kunnen worden voorkomen. Rattenbeetkoorts is namelijk een ziekte die gevoelig is voor uitbraken. Kinderen onder de vijf jaar, ouderen, zwangere vrouwen en mensen met een verzwakt immuunsysteem zijn vooral extra vatbaar om de ziekte op te lopen.

Antibiotica

Zonder behandeling is deze ziekte in 10% van de gevallen dodelijk. De GD vermeldt dat de fatale complicaties hersenvliesontsteking, endocarditis en/of abscessen in de vitale organen zijn. Deze kunnen optreden in een latere fase van rattenbeetkoorts. De ziekte kan alleen worden bestreden door middel van antibiotica, waarbij de meest effectieve variant penicilline blijkt te zijn. Gelukkig is deze behandeling zeer effectief en relatief eenvoudig. ●